

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Освітня програма «Середня освіта (польська мова та література)»

Спеціалізація 014.028 Польська мова та зарубіжна література

Спеціальності 014 Середня освіта

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” 09. 2025р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика викладання зарубіжної літератури
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Мартинець Алла Михайлівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	alla.martynets@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно графіку кафедри

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальний курс покликаний допомогти набутти теоретичні знання з методики викладання зарубіжної літератури у школі, опрацювати основні положення з класичної та інноваційної методики викладання літератури у сучасній українській школі, підготувати здобувачів освіти до практичної діяльності викладання літератури, сформувати вміння створювати ефективні навчальні ситуації в освітньо-виховному процесі з використанням сучасних технологій навчання. Курс складається з двох модулів, кожен з яких включає лекційний та практичний формати роботи, а також включає блок самостійної роботи здобувачів освіти.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є знайомство здобувачів освіти з основними положеннями щодо історії виникнення, розвитку та становлення дисципліни; специфікою роботи з різножанровими текстами; оволодінням знаннями з базовими особливостями роботи з учнями різнорівневих вікових груп та методичним інструментарієм, покликаним оптимізувати роботу вчителя-словесника та учня, а також шляхами зацікавлення школяра читанням як в урочній так і позакласній роботі.

Основні цілі вивчення дисципліни полягають у зосередженні увагу студентів на розбіжностях вузівських та шкільних видах аналізу тексту; дидактичних класифікаціях занять та їхній кінцевій меті; значенні фонових знань для сприйняття та розуміння учнями тексту; ролі позакласної та факультативної роботи щодо реалізації кінцевої мети літературної освіти школяра, новітніх формах роботи з текстом через призму компетенційних засад та знайомством з широким спектром інноваційних можливостей для оптимізації освітнього процесу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності, які формуються курсом у здобувачів освіти: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Знання предметної області та розуміння

професійної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність працювати в команді та індивідуально/ автономно. Здатність вчитися та оволодівати новітніми знаннями. Формування навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність реалізовувати креативні ідеї. Здатність професійно застосовувати знання з педагогіки, психології, літературознавства, формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. Здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі Освіта / Педагогіка. Здатність планувати, організовувати, здійснювати освітній процес і презентувати здобуті знання.

Здатність здійснювати комунікативний процес (усне та письмове мовлення). Здатність ефективно використовувати набуті психолого-педагогічні знання у викладанні зарубіжної літератури. Володіння методами та формами викладання зарубіжної літератури в освітніх закладах та знаннями щодо організації виховної діяльності у якості класних керівників. Знання основ фахової методики та уміння її використовувати на практиці. Уміння використовувати індивідуальний підхід у роботі зі школярами. Уміння застосовувати знання про історичний, культурний, літературний процеси у професійній діяльності. Уміння реалізовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію в освітньому процесі. Знання теоретичних засад та актуальних проблем з педагогіки та психології й уміння їх застосовувати на практиці.

Програмні результати, яких повинні досягти здобувачі освіти: Демонстрація здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Усвідомлення сутності предметної області та розуміння професійної діяльності. Можливість критично і самокритично оцінювати власні здобутки. Виявлення здатності працювати в команді та автономно. Демонструвати гнучкість в оволодінні новітніми знаннями. Демонструвати приклади використання інформаційних і комунікаційних технологій навчання зарубіжної літератури у професійній діяльності. Представлення умінь розвивати та поширювати нові ідеї або генерувати інноваційні вирішення для відомих проблем або ситуацій. Демонструвати можливість застосовувати набуті під час навчання знання. Демонстрація знань методики та уміння її використовувати на практиці. Демонстрація необхідності і доцільності використання індивідуального підходу у роботі з школярами. Демонстрація здатності вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі Освіта / Педагогіка. Представлення умінь володіння методами і формами викладання зарубіжної літератури в освітніх закладах, та знаннями щодо організації виховної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24 годин
Семінарські заняття	36 годин
Самостійна робота	120 годин

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний/вибірковий
V	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	III-IV	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема		Кількість годин	
МОДУЛЬ1. Класична методика			
	Лекція	Практ.за няття	Сам. робота
Вступ. Шкільний курс зарубіжної літератури. Основні етапи розвитку методичної науки	2		6
Загальні питання методики викладання літератури	2	2	8
Вчитель-словесник. Організація його роботи	2		6
Урок літератури	2	4	8
Основні етапи вивчення художнього тексту на уроках з літератури	2	4	8
Розвиток зв'язного мовлення на уроках різних типів з літератури	2	4	8
Урок додаткового (позакласного читання): специфіка підготовки, організації та проведення		2	8
Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальноосвітньої середньої освіти		2	8
Усього за першим модулем	12	18	60
МОДУЛЬ 2. Інноваційна методика			
Інтерактивні технології у шкільній освіті	2		6
Програма ЧПКМ у системі розвитку критичного мислення	2	4	8
Сторітелінг як складова літературної освіти	2	2	8
Креалізований текст на уроках літератури		2	8
Настільні ігри у подоланні ПТСР в учнів	2	2	8

Цифрові технології та їхні можливості на уроках зарубіжної літератури	2	4	8
Можливості казкотерапії у формуванні індивідуального підходу до учнів	2	2	6
Дистанційна та змішана навчання		2	8
Усього за першим модулем	12	18	60
Усього за курсов	24	36	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання проводиться за стобальною системою, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит відповідно ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Загальні 100 балів включають: 30 балів за практичні заняття, 10 балів контрольна робота, 10 балів самостійна робота, 50 балів іспит
Вимоги до письмових робіт	Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання пропонуваного для письмової роботи.
Практичні заняття	Відповідь оцінюється у площині стобальної системи. Максимальна кількість 30 балів (згідно розподілу системи журналу)
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих форм навчальної роботи, які підлягають поточному та контрольному оцінюванню (контрольна робота-10 балів та самостійна робота – 10 балів). Мінімальна кількість балів допуску до іспиту складає не менше 25 балів відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 згідно розкладу, попередньо добравши бали на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – іспит. Форма здачі – комбінована. Здобувачеві пропонується екзаменаційний білет із трьох завдань – двох теоретичних (30 балів) і одного прикладного (20 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положень: 1 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.](#)

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#) Здобувачі освіти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, підняти бал, отриманий на занятті, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком регламентується [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#) Здобувачі освіти самостійно опрацьовують матеріал, виконують, згідно прописаного графіку завдання індивідуального плану, за потреби отримують консультацію від викладача у консультаційні години.

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#)

Повторне вивчення дисципліни. Здобувач освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>

8. Рекомендована література

1. Девдюк І. В., Мартинець А. М. Спатар І. М. Настільні ігри із зарубіжної літератури та їх використання на уроках у загальноосвітніх закладах. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. №111. 2025. С.117-123
2. Бусел С. Зв'язне мовлення на уроках зарубіжної літератури. Тернопіль, 2004.
3. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: монографія. Київ 2003. С.253-323.
4. Мартинець А. М. Позакласна робота з зарубіжної літератури : посібник для вчителя. Київ: А.С.К., 2004. 144 с.
5. Мартинець А. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: посібник для вчителя.– Харків: Видавнича група «Основа», 2005. 170 с.
6. Мартинець А. М. Викладання зарубіжної літератури. : Методичний посібник для самопідготовки студента. Івано-Франківськ, 2010. 103 с.

7. Мартинець А.,Тимків С. Технології дистанційного навчання і урок літератури : виклики та досягнення. Івано-Франківськ, 2021. 45с. Електронне видання на CD-ROM. 45 с.
8. Мартинець А., Химин О. Настільні ігри на уроках літератури. Івано-Франківськ, 2021. 45с. Електронне видання на CD-ROM. 49 с.
9. Мартинець А. М., Чередник Т. П. Гейміфікація як аспект євроосвіти та її застосування на уроках зарубіжної літератури. *Науковий часопис Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Спецвипуск присвячений проблемам євроінтеграції*. 2022. том 2. С. 31-34
10. Мартинець А. М., Спатар І.М. Штучний інтелект у викладанні літератури в освітніх закладах: можливості та загроз. Science, education and technology in the digital era: status, challenges and priorities for modernization. July 2, 2025 Boston, USA. С.38-42
11. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ: ВД «Слово», 2010. 432 с.
12. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник; [за ред. О. І. Пометун]. Київ.: АСК, 2004. 192 с.
13. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : навч. посіб. Київ : Кондор, 2007. 316 с.

Викладач : доцентка А.М.Мартинець